

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасы
Мәжілісінің депутаттарына

2023 жылғы 14 маусымдағы
№ ДС-237 сауалға

Құрметті депутаттар!

Балалар онкологиялық орталығының құрылысына, мүгедектікті белгілеуге және балалардағы онкологиялық аурулардың себептерін анықтау жүйесін құруға қатысты депутаттық сауалдарыңызды қарап, мынаны хабарлаймын.

Балалар онкогематологиясының жалпы төсек қоры – 508 (*республикалық орталықтарда 286 төсек, өңірлерде 222 төсек*), барлығы 88 балалар онкогематологы жұмыс істейді (*республикалық орталықтарда – 49, өңірлерде – 39*).

Бүгінгі таңда онкогематологиялық сырқатқа шалдыққан балаларға медициналық көмек көрсетудің көп деңгейлі және көпсалалы тәсілі іске асырылды. Зерттеудің жоғары технологиялы заманауи әдістері енгізілді (*иммуногистохимия, иммунофенотиптеу, ерекше онкомаркерлерді анықтау*), жоғары дозалы химиотерапия жүргізіледі, хирургиялық емдеудің органдарды сақтап қалатын әдістері қолданылады, туыс емес донордан гемопоэтикалық дің жасушаларын аллогендік трансплантациялау дамуда.

Анықтама: соңғы бес жыл ішінде 335 балаға трансплантация жасалды.

2013 жылдан бастап балалардың 5 жылдық өмір сүру деңгейінің 75%-ға дейін өсуі байқалады.

Ағымдағы жылы Онкологиялық аурулармен күрес жөніндегі іс-шаралардың 2023 – 2027 жылдарға арналған кешенді жоспары әзірленді, онда балаларға онкогематологиялық көмек көрсететін медициналық ұйымдардың материалдық-техникалық базасын, дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етілуін жақсарту жөніндегі іс-шаралар, оның ішінде 2024 – 2025 жылдары Педиатрия және балалар хирургиясы орталығының (*бұдан әрі – ПБХО*) жаңа емдеу корпусын салуға және жаратандыруға техникалық-экономикалық негіздеме мен жобалау-сметалық құжаттама әзірлеу көзделген.

Қазіргі заманғы балалар онкологиялық диспансерінің құрылысына қатысты

Ағымдағы жылдың екінші жартыжылдығында ПБХО-ның бос жер учаскесіне техникалық тексеру жүргізу жоспарлануда. Тексеру жүргізілгеннен

кейін осы учаскеде онкологиялық науқасқа шалдыққан балаларды емдеуге арналған қосымша корпус салу туралы мәселе қаралатын болады.

Бұдан басқа, ағымдағы жылы республикалық бюджетпен Астана қаласындағы Ана мен бала ұлттық ғылыми орталығының ғимаратын қайта жаңарту жолымен 350 төсектік балалар хирургиялық орталығын салуға жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеуге (2023 жылы 303,7 млн теңге сомасына жобаны сараптау) шығыстар қолдау тапты. Аталған орталықтың құрылысы онкологиялық науқастарды емдеуге арналған төсек санын көбейтуге мүмкіндік береді.

«Онкология» диагнозы қойылған балаларға дереу мүгедектік беру тетігі туралы

Мүгедектікті белгілеу тәртібі медициналық-әлеуметтік сараптама жүргізу қағидаларымен регламенттелген (Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 260 бұйрығы).

Медициналық-әлеуметтік сараптама (бұдан әрі – МӘС) ағза функцияларының тұрақты бұзылуын растайтын диагностикалық, емдеу және оңалту іс-шараларының кешенінен кейін жүргізіледі (№31/у нысаны «медициналық-әлеуметтік сараптамаға қорытынды»). Функционалдық ауытқулардың диагнозы мен дәрежесін анықтау медициналық көмек көрсету стандарттарына және бейіні бойынша диагностика мен емдеудің клиникалық хаттамаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Бүгінгі күні мүгедектікті белгілеу және әлеуметтік қорғаудың қажетті шараларын айқындау өтініш берілген күні жүзеге асырылады (рұқсат етілген ең ұзақ уақыт – құжаттар топтамасы тапсырылғаннан кейін 1 сағат).

Мүгедектікті белгілеу рәсімін оңайлату және жүру жолын қысқарту мақсатында республикада МӘС-ті сырттай проактивті форматта жүргізу іске асырылуда, ол көрсетілетін қызметті алушының МӘС бөлімдеріне бармай-ақ тек медициналық мекемеге ғана жүгінуін көздейді. МӘС өткізудің сырттай проактивті форматын іске асыру 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап жүзеге асырылатын болады.

Анықтама: МӘС сырттай проактивті форматта науқастың клиникалық диагнозын, оның ішінде онкологиялық ауруларды нақты растайтын диагностикалық және функционалдық тексерулердің елеусіз көлемін талап ететін нозологиялық нысандар тізбесіне сәйкес жүргізіледі.

Жыл басынан бері куәландырудан өткен адамдар саны – 122,2 мың, оның ішінде сырттай проактивті куәландырудан өткен адамдар саны – 29,8 мың (24,4%), оның ішінде онкологиялық аурулары бар адамдар саны – 15,3 мың адам (51,3%), оның ішінде 18 жасқа дейінгі балалар саны – 628 адам (4,1%).

Бұдан басқа, өңірлердің жергілікті өкілді органдары «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодекстің (бұдан әрі – Кодекс) 12-бабына сәйкес тегін медициналық көмектің кепілдік берілген көлемі шеңберінде жоғары технологиялық медициналық көрсетілетін қызметтерді және (немесе) міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінде медициналық көмекті алу үшін

Қазақстан Республикасының азаматтарына тұрақты тұратын елді мекеннен тысқары жерлерге тегін немесе жеңілдікті жол жүру мүмкіндігіне беру туралы шешім қабылдайды. Қазіргі уақытта Кодекске балаға және баланы алып жүретін адамға химиотерапия алуға жұмсалған көліктік шығыстарды өтеу бойынша нормаларды енгізу бойынша жұмыс жүргізілуде.

Балалардағы онкологиялық аурулардың себептерін тұрақты негізде анықтау жүйесін құруға қатысты

Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының мәліметтері бойынша онкологиялық аурулардың дамуының сыртқы себептері иондаушы сәулелену, радиоактивті фон, пестицидтер, гендік модификацияланған организмдер, түрлі тағамдық қоспалар, вирустар, жоғары вольтты электролиттер, темекі шегу, электромагниттік сәулелену және т. б. болып табылады. Егер ересек адамдарда тіршілік факторлары мен аурудың дамуы арасындағы тікелей себеп-салдарлық байланысты анықтауға болатын болса, балаларда қатерлі ісіктердің көп бөлігі эмбриональды ісіктерден тұрады (*эмбриональды типтегі камбиальды жасушалардан пайда болған ісіктер*). Сонымен қатар барлық жылу энергиясының 30%-дан астамы туа біткен.

Осыған байланысты ЖҚА алдын алудың бірден-бір пәрменді әдісі уақтылы диагностикалау және емдеуді ерте бастау мақсатында медицина қызметкерлерінің онконастеренттілігін арттыру болып табылады.

Анықтама: 2022 жылы медициналық-санитариялық алғашқы көмек ұйымдарының 344 дәрігері онкосақтық бойынша оқудан өтті.

Бұл бағыттағы жұмыс жалғасуда және Үкіметтің бақылауында.

Ә. Смайылов

010000, Астана қаласы, Үкімет үйі

010000, город Астана, Дом Правительства

№ _____

**Депутатам
Мажиліса Парламент
Республики Казахстан**

На № ДС-237
от 14 июня 2023 года

Уважаемые депутаты!

Рассмотрев Ваш депутатский запрос касательно строительства детского онкологического центра, установления инвалидности и создания системы определения причин онкологических заболеваний у детей, сообщаю следующее.

Общий коечный фонд детской онкогематологии составляет 508 коек (286 коек в республиканских центрах, 222 койки в регионах), всего работают 88 детских онкогематологов (в республиканских центрах – 49, в регионах – 39).

На сегодня реализован многоуровневый и мультидисциплинарный подход к оказанию медицинской помощи детям с онкогематологическими заболеваниями. Внедрены высокотехнологичные современные методы исследования (иммуногистохимия, иммунофенотипирование, определение специфических онкомаркеров), проводится высокодозная химиотерапия, применяются органосохраняющие методы хирургического лечения, развивается аллогенная трансплантация гемопоэтических стволовых клеток от неродственного донора.

Справочно: в течение последних пяти лет трансплантация проведена 335 детям.

С 2013 года отмечается рост показателя 5-летней выживаемости детей до 75%.

В текущем году разработан проект Комплексного плана мероприятий по борьбе с онкологическими заболеваниями на 2023 – 2027 годы, в котором предусмотрены мероприятия по улучшению материально-технической базы, лекарственного обеспечения медицинских организаций, оказывающих онкогематологическую помощь детям, в том числе разработка технико-экономического обоснования и проектно-сметной документации на строительство и оснащение нового лечебного корпуса Национального центра педиатрии и детской хирургии (далее – НЦПДХ) в 2024 – 2025 годы.

Касательно строительства современного детского онкологического диспансера

Во втором полугодии текущего года планируется проведение технического обследования свободного земельного участка НЦПДХ. После проведенного обследования будет рассмотрен вопрос о строительстве на данном

участке дополнительного корпуса, предназначенного для лечения детей с онкологическими заболеваниями.

Кроме того, республиканским бюджетом в текущем году поддержаны расходы на разработку проектно-сметной документации (*в 2023 году экспертиза проекта на сумму 303,7 млн тенге*) на строительство детского хирургического центра на 350 коек путем реконструкции здания Национального научного центра материнства и детства в г. Астана. Строительство данного центра позволит увеличить количество коек для лечения онкобольных детей.

О механизме немедленного предоставления инвалидности детям с диагнозом «онкология»

Порядок установления инвалидности регламентирован Правилами проведения медико-социальной экспертизы (*Приказ Заместителя Премьер-Министра - Министра труда и социальной защиты населения Республики Казахстан от 29 июня 2023 года № 260*).

Медико-социальная экспертиза (*далее – МСЭ*) проводится после комплекса диагностических, лечебных и реабилитационных мероприятий, подтверждающих стойкое нарушение функций организма (*форма №31/у «Заключение на медико-социальную экспертизу»*). Установление диагноза и степени функциональных нарушений осуществляется в соответствии со стандартами оказания медицинской помощи и клиническими протоколами диагностики и лечения по профилю.

На сегодня установление инвалидности и определение необходимых мер социальной защиты осуществляется в день обращения (*максимально допустимое время – 1 час после сдачи пакета документов*).

С целью упрощения процедуры установления инвалидности и сокращения маршрута следования, в республике реализуется пилотный проект по внедрению заочного проактивного формата проведения МСЭ, который предусматривает обращение в медицинское учреждение без посещения отделов МСЭ. Реализация заочного проактивного формата проведения МСЭ будет осуществляться с 1 января 2025 года.

Справочно: МСЭ в заочном проактивном формате проводится согласно перечню нозологических форм, требующих незначительного объема диагностических и функциональных обследований, четко подтверждающих клинический диагноз больного, в том числе онкологические заболевания.

С начала года количество лиц, прошедших освидетельствование – 122,2 тыс., в том числе заочное проактивное освидетельствование – 29,8 тыс. (24,4%), в том числе, с онкологическими заболеваниями – 15,3 тыс. человек (51,3%), из них дети до 18 лет – 628 человек (4,1%).

Кроме того, местные представительные органы регионов в соответствии со статьей 12 Кодекса «О здоровье народа и системе здравоохранения» (*далее – Кодекс*) принимают решение о предоставлении бесплатного или льготного проезда за пределы населенного пункта постоянного проживания для получения высокотехнологичных медицинских услуг в рамках гарантированного объема бесплатной медицинской помощи и (или) медицинской помощи в системе обязательного социального медицинского страхования гражданам Республики Казахстан. В настоящее время ведется работа по внесению в Кодекс нормы по

возмещению средств на транспорт для ребенка и одного сопровождающего лица на получение химиотерапии.

Относительно создания системы определения причин онкологических заболеваний у детей на постоянной основе

По данным Всемирной организации здравоохранения внешними причинами развития онкологических заболеваний являются ионизирующее излучение, радиоактивный фон, пестициды, генно-модифицированные организмы, разные пищевые добавки, вирусы, высоковольтные электролинии, курение, электромагнитное излучение и др. Если у взрослых лиц возможно определить прямую причинно-следственную связь между факторами жизнедеятельности и развитием заболевания, то у детей большую часть злокачественных новообразований (*далее - ЗНО*) составляют эмбриональные опухоли (*опухоли, образованные камбиальными клетками эмбрионального типа*). При этом более 30% всех ЗНО являются врожденными.

В этой связи единственным действенным методом профилактики ЗНО является повышение онконастороженности медицинских работников с целью своевременной диагностики и раннего начала лечения.

Справочно: в 2022 году обучение прошли 344 врачей организаций первичной медико - санитарной помощи по онконастороженности.

Работа в данном направлении продолжается и находится на контроле Правительства.

А. Смаилов